

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 6.

W NIEDZIELĘ DNIA 19. STYCZNIA 1800.

Z Wiednia d. 11. Stycznia.

Na powitanie żony Arcy Xęcia Palatyna dane były z najwyższego rozkazu na obu dworskich teatrach d. 7, 8. i 9. t. m. reprezentacje, na które za biletami każdy miał wolny przystęp. Oba teatry były wspaniale oświetlone. Na teatrze zamkowym grana była d. 7. Ifigenia w Tauris przez P. Göthe, a na teatrze nad bramą Karlsplatz d. 8. wraz z operą nowy balet „Śmierć Kleopatry.” Cesarstwo JJ. znawali się na nich z Arcy Xężą Palatynową i byli z radośnemi okrzyki od licznego Publikum powitani.

J. C. K. M. raczył aktualnego tajnego i stanu konsyliarza do wewnętrznych interesów, Ludwika barona Turkheim, przez wzgląd na wieloletne jego wystogi w kraju, na dowód swego ukontentowania krzyżem orderu S. Szczepana d. 8. w środę zaszczyścić.

Znający się w Kubin od granic. no Bauackiego batalionu feldfebel na pensyi, Arsenik Markowich, złożył z patryo-

tyczney gorliwości na dobrowolną wojenną składkę bezpłatnie 300 Presburskich miar owsa. J. C. K. M. przyjął ten patryotyczny dar, i temu najwyższe ukontentowanie oświadczył. — Państwo Dornbach odstąpiło na dobrowolną wojenną składkę przypadającego nań liwerunku na 1800 rok 3 miary żyta i 80 miar owsa, równie jak wynagrodzenia za furi.

D. 13. p. m. umarł tu w 85 roku wieku swego P. Dominik Deldono, kawaler orderu S. Szczepana, aktualny J. C. K. M. nadworny konsyliarz i tajny kassier, tudzież podskarbi kawalerów złotego Runa. Zawsze rzeźwy i czynny odbywał przez 53 lat aż na 8 dni przed śmiercią swoje usługi. Cnota i wierność towarzyszyły jego urzędowaniu. Familia traci w nim dobrego oycę, a nieszczęśliwi dobroczyńcę.

J. C. K. M. udzielił dekretem nadwornym pod d. 29. grudnia, zaważony stopień astronoma i profesora praktyczney astronomii w szkole głównej Pragskiej po śmierci profesora Antoniego Strandt,

zamcyssu mu adjuktowi X. Aloizemu Dawid, z konu S. Norberta. — D. 3. stycznia odprawiło prywatne towarzystwo przyjaciół kunsztu w Czechach, u hrabiego Franciszka Sternberg swoje posiedzenie, na którym roznane były d. 30. marca roku 1799. uchwalone nadgrody. — D. 29. wszczął się w kameralnym państwie Zbie row, we wsi Mietschitz, u chłopa ogień, któremu się spaliły chlewy, chałupa, 50 centnarow siana, 9 kop słomy i przeszło 20 korcy zboża i maki. Ze się pożar dalej nie rozszerzył winni mieszkańcy stojącym tam 80 żołnierzy Rosyjskich, od regimentu jenerała Elsen.

2. Augsburga d. 27. Grudnia.

Listy z Neapolu donoszą, że 2400 Anglików, którzy wypłynęli z Palermo do Malty mają się złączyć z 6000 Rosyanow i że ta mała połączona armia ma formalnie rozpocząć oblężenie Valetty i twierdz od Francuzow zajętych. Nic nie wspominają aby woyska Neapolitańskie do tego oblężenia użyte być miały. Zdale się że tam jeszcze z Minorki nadpłynie 3 do 4 tysięcy woyska Angielskiego. — Dowiadujemy się z Medyolanu że główna armia Cesarska pod rozkazami jenerała Melas rozłożyla się na zimowych leżach w Piemonte, i że główna iey kwatera do Turynu ma być przeniesiona. Jenerał Kray ciągle blokuje fort. e Gavi, a jenerał Hentzelern kieruje tym oblężeniem, gdy tym czasem dywizya jenerała Otto dąży ku Sarzana dla umocnienia jenerała Kleina. Z tego wnoszą że w krótkce w okolicach Genui powszechny nastąpi atak który kierowany będzie od 3 jeneratów za rozrządzeniem F. M. barona Kray.

Z Kopenhagi d. 21. Grudnia.

Obywatel Grouvelle minister Francuzki na dniu dzisiejszym miasto nasze opuścił. Sekretarz Guillaume przystany tu kuryerem od konsyliarza Dreyer ministra Duńskiego przy rządzie Francuzkim wyjechał dzisiay nazad do Paryża. — Oto treść mowy mianey do Krola Jmć od obywatela Grouvelle w czasie audyencyi pożegnania. "Najjaśniejszy Panie! Rząd rzepltey Francuzkney odwołał mnie dla powierzenia mi nowego zlecenia. Listy odwołujące mnie okazały już W. K. Mści dowody wiernego przywiązania które rzplta W. K. Mści przyrzekła; zegnając W. K. Mści mam za powinność korzystać z tego zdarzenia dla przełożenia W. K. Mści uczuciow, iakie w tym momencie rząd Francuzki ożywia. Konsulowie rzepltey przeniknieni ważnością obowiązków które urząd ten wkłada na nich, są w przedsięwzięciu dopełnić skrupulatnie i we wszystkich punktach wszelkich obowiązków które prawo publiczne względem mocarstw są granicznych przepisuje, a nadewszystko tych, które w przymierzach są oznaczone. Moralność ich każe im kochać te prawdy, a światło ich wskazuje im ię iako prawdziwe zasady potęgi. Opinia publiczna wiąże ich dzisiay bardziej niż kiedykolwiek. Nieporuszoną ręką konsulowie rzepltey podnieśli sztandar wiary publiczney, okazują go Europie z większą radością, niż iey okazywali trofea swej sławy. Nieporuszeni w swoich przedsięwzięciach, przekonani że sama iedyne szczerość może odpowiedzieć na szczerość. Konsulowie rzepltey Najjaśniejszy Panie lubią oddalać od siebie wszelkie wrażenia

obawy i powątpiewania o uczuciach dworu Dąbskiego względem Francyi, a jeżeli takie zdarzenia utworzyły nieufności i nadwerzęły przyjaźń która powinna panować między obiema mocarstwami, zdarzenia takowe przypisują okolicznościom które już minęły, a które bardzo zdolne były do zrobienia nieprzyjaznych wrażeń. Konsulowie rzpltey nie widzą więcej tylko wielki interes przywiązany do tej jedności i tej szczęśliwey zgody która w tym momencie panuje i ku temu celowi wszystkie szczere życzenia zmierzają.,,

2 Paryża d. 24. Grudnia.

Reiestra głosów za i przeciw konstytucyi mają potym być spalone. — Tuteysze poselstwo iednego neutralnego dworu miało się interesować za uwolnieniem Angielskiego jenerała Don. — Konsulowie postanowili, iż przez czas zimney pory będąc każdej dekady 30,000 fr. odłożonych na zatrudnienie mularzy i innych rzemieślników około publicznych budynków. Jakkóż widzimy już około niektórych rozpoczęte prace. Od iedney dekady robią mularze w narodowey bibliotece, która potrzebowała nagłej pomocy, ponieważ lewe jej skrzydło, w którym znajduje się zbior kopersztychów i rękopismów groziło w la-da moment obaleniem.

Rondonneau jest nazwisko człowieka, u którego dostać można wszystkich rewolucyjnych ustaw i nań lub podobne prenumerować. Przed kilku dniami przyszedł powny do niego kupić nową konstytucyą, prosił go oraz żeby go w swoy reiestr prenumeraty na przyszłe wszystkie konstytucye wpisał; dobył z poważnym ułożeniem z kieszeni papier, na którym był ie-

go adres napisany i oddał go czeladnikowi z prośbą, żeby mu zawsze iak tylko wydanie nowa konstytucya zaraz przysłał. — Tuteysze pisma wspominają z tego powodu o iednym księgarzu, który po wydrukowaniu konstytucyi roku 1793 żaląc się, iż tyle od przestania kilku iey exemplarzów na pocztę żądano, iak od innych książek, niechciano iey rowno z dziecenkami taxować, które na ów czas mniej płaciły, rzekł nakoniec: " Wszak to jest peryodyczne dzieło.,, — W pałacu równości i w iego okolicy chodzą przekupnie, i co tylko gardła mają krzyczą: Nowa konstytucya w 95 artykułach. Niektorzy mają różne edycye na pięknym i na drukowym papierze po różney cenie. To dało wczoray do osobliwszego wyrazu powod. Przekupień pokazywał przechodzącemu nową konstytucyą, temu nie zadawał się bardzo druk. O Mci Panie (odpowiedział przekupień) Kiedy W Pan tey niechcesz, ia mam inne. — Żona Buonapartego nie nosi teraz innych sukien tylko z materyy Lionskich fabryk, a Buonaparte oświadczył się, iż nie mile przyjmie u siebie kobiety w białych muslinowych sukniach; iakoż materye Lionskie poszły aktualnie od 6 dni o 5 procentów w górę. Jest to (mowią tuteysze pisma) nie tylko patriotyczna, ale oraz polityczna myśl Buonapartego, żeby przywiązał do siebie mieszkańców tego miasta, które dla zniewagi i zdzierstw, na które wystawione było, od 6 lat przeciwne jest rewolucyi.

Dnia 27. Grudnia.

Od dnia 25 zostaje nowa konstytucya w czynności: konsulowie Buonaparte, Cambaceres i Lebrun rozpoczęli swe urządowanie, rownie iak senat i rada stanu

Wczoray zakończyły się powinności obu prawodawczych kommissy, a trybunał i ciało prawodawcze, których członki już są mianowane, rozpoczną d. 1 stycznia swoje posiedzenia. Instalacya konsułow nastąpiła wczoray z wielką okazałością, przy licznym zgromadzeniu obywateli. Zaraz d. 25 wydał Buonaparte następujące wyroki:

„Buonaparte pierwszy konsul rzeczypospolitey mianuje Ob. Lucyana Buonaparte ministrem wewnętrznym, Ob. A. J. Abrial ministrem sprawiedliwości, Ob. H. B. Maret sekretarzem stanu, a Ob. J. J. Lagarde jeneralnym sekretarzem konsułow., Reszta ministrów są utrzymani. Abrial, który jest ministrem sprawiedliwości na miejsce terażniejszego konsula Cambaceres mianowany, nie przyjął urzędu senatora, a terażniejszy minister wewnętrzny, na którego miejsce jest Lucyjan Buonaparte (brat konsula) mianowany, został członkiem senatu. Tak Abrial iak Buonaparte objęli już swoje urzędy ministeryalne.

D. 21 wydał pierwszy konsul Buonaparte do Francuzów odezwę, w której między inaym mowi: „Uczynić rzeczpospolitą drogą dla obywateli, poważaną od obcych, straszną dla nieprzyjaciół, oto są obowiązki, któreśmy przy objęciu pierwszych urzędów na siebie przyjęli. Wszędzie musi porządek, sprawiedliwość i umiarkowanie panować. Rzeplta będzie szanowana od obcych, gdy w ich niepodległości potrafi zachować prawo swej własnej niepodległości i gdy wiernie dotrzyma swych obowiązków. Będzie straszną dla nieprzyjaciół, gdy iey morska i lądowa siła będzie dobrze urządzona, i kiedy

officer w regularnym podwyższeniu znajdzie przyzwoitą nadgodę iego talentom i pracom. Na takowych zasadach spoczywa moc rządu, dobro kraju, &c. Wyłuszczyając zaś ich, przepisaliśmy sobie regułę, która nam przewodniczyć będzie. Francuzi! Powiedzieliśmy wam nasze obowiązki, Wy nam musicie powiedzieć czyśmy ich dopełnili. „

Tegoż dnia wydał Buonaparte następującą odezwę do Francuzkich żołnierzy:

„Żołnierze! Przyrzekając ludowi Francuzkiemu pokoy, byłem waszym towarzyszem; znam waszą waleczność. Jesteście ci sami mężowie, którzy zdobyli Holandya, okolice Renu i Włochy, tudzież przyłożyli się do pokoju z iednym mocarstwem. Żołnierze! Nie tylko macie teraz bronić waszych granic, lecz nieprzyjacielskie kraie muszą być napadnione. Nie masz żadnego między wami, któryby kilku kampanii nie odbył, i żeby niewiedział, iż istotniejszym żołnierzem jest przymiotem znieść statecznie niedostatek. Kilka lat złey administracyi nie mogą być w iednym nadgrózione. Jako pierwszemu urzędnikowi rzeczypospolitey będzie mi miło oznaczyć całemu narodowi te korpusy, które przez swoją karność i waleczność, zasłużą być ogłoszonymi iako podpory oyczyzny. Żołnierze! gdy nadejdzie pora zobaczycie mnie przy was, i zdziwiona Europa przypomni sobie, że wy jesteście z rodzaju walecznych ludzi. „

Wszyscy trzy konsulowie wydali także do obywateli St. Domingo odezwę podpisaną od pierwszego w której przywiedzione jest, iż Francuzkie osady w Ameryce, Azji i Afryce dla różnicy położenia i klimatu nie mogą być naturalnie ie-

dnemi co Francya ustawami rządzone, odbiorą przeto wkrótce iak jest w nowey konstytucyi postanowione osobne ustawy. Zasady wolności i równości dla murzynów nie mają być w niczym naruszone, ani odmienione. "Jeżeli znajdują się w St. Domingo (stoi nakońcu w tej odezwie) zle chętni, którzy utrzymują związki z nieprzyjaciółmi, przypomniycie sobie Murzyni, iż ieden tylko lud Francuzki waszą wolność i równość praw uznaie.,,

Kommissya rady 500 postanowiła jeszcze d. 23, iż obywatele Thomé i Poiret, którzy uratowali d. 10 listopada terazniejszego pierwszego konsula od zamordowania w St. Cloud, na dowód narodowej wdzięczności, będą brali zaczawszy od tego dnia roczną pensyą 600 fr. Natymże posiedzeniu zniosła uchwały przeszłego ciała prawodawczego, przez które wyznaczone były różne summy, a na to miejsce nowym władzom następujące summy na 9 miesięcy roku 8 uchwaliła: Dla ciała prawodawczego 2 mill. 400,000 fr., dla trybunatu 1 mill. 312,500 fr. a na archiwa 75,345 fr.; dla 3 konsulow 1 mill. 80,000 fr., w które wchodzi 750,000 na tajemne wydatki; dla sekretarzy konsulow i konsyliarzow stanu 112,700 fr., dla 6 ministrów 360,000 fr.; dla senatu w narodowych dobrach 1 mill. 125,000 fr. na jego pensye, a 150,000 na jego administracyjne wydatki; na koszty urzędzenia ciała prawodawczego i trybunatu 300,000; dla poprawienia i przyozdobienia pałacu Tuilieri 300,000 fr. — Na obszerny rapport Lucyana Buonapartego odebrał rząd w samej istocie moc od prawodawczych kommissy, przywołania osoby skazane na wyprowadzenie, podług upodobania, i odda-

nia ich pod dozór, iaki tylko za potrzebny uzna. Ci zaś wyprowadzeni, którzy bez pozwolenia powroczą, będą iako emigranci traktowani. — Daley postanowili kommissye, iż dla zatarcia wszelkiej pamięci, która mogła niezgodę między przyjaciółmi rzeczypospolitey wznieść, nie będą nadal tylko dzień 14 lipca 1789 i 1 Vendemiaire, iako rocznica założenia rzeczypospolitey, która d. 10 sierpnia utwierdzoną została, obchodzone, reszta świąt republikańskich są zniesione. — Nakońcu pochwalili Berenger i Jacqueminot terazniejszy porządek rzeczy i Buonapartego. "Powierzyliscie mu (rzekł ostatni) dostojności Washingtona; lecz większy od niego w wojnie, potrafi go w krótcie przewyższyć na styrze rządu. Potrzeba było nadać Buonapartemu tak wielką władzę, ponieważ walczemy przeciw wielkim monarchiom. Oby on jeszcze nabył pięknego tytułu uspokoiiciela Europy!,,

Utrzymujący senat obrał następujących 100 obywateli na członki do trybunatu: Goupil Prefeln syn, Sedillez, Laloi, Laufsath, Chafseron, Caillemer, Boulay z Meurthe dep, Chasal, Chenier, Chabot Latour, Jacqueminot, Gaudin, Barra, Thiesse, Ludot, Thibaut, Arnoult, z Sekwany depart, Berenger, Mathieu [z Oise depart. Gôurta, Beauvais, Bafset z Lys dep. Del-pierre, Mallarmé, Fabre z Aud dep. Jard Panvilliers, Picaut, Chalan z Sekwany i Oise dep. Bose z Aude dep. Vesin, Carret, Lecointre Puyravaux, Chesnard, Dieudonne, Jean Debry, Boutteville, Courtois, Chabaud, Gattinger, Huguet, [Leharry, Lejourdau, Mouricault, Roujoux, Andrieux, Bailleat, Garat Maila, Jube, Imbert. (Ci byli wszyscy deputowanemi w ciele prawo-

dawczym) Jaucourt członek pierwszego ciała prawodawczego; Miot, jeneralny sekretarz wydziału wojennego; Duverrie, jeneralny sekretarz wydziału sprawiedliwości pod ministrem Duport-Dutertre, po tym bawił się w Szwecyi zakupowaniem zboża dla rządu; Riouffe gorący girondista w swoim czasie; iemu winniśmy historią więzien, jest poirciwy republikanin; Mongez, Leroi, Berthelemy, Besard, 2 deputowanych; Bironze Liniers, Grenier, Camloe, Coste, Curee, Duchesne, Echasse-rioux starszy, Faure, Favart, Gilet-Lajaqueminier, Gilet z Sekwany, i Oise depart. Guinard, Labrouste, Legier, Legoupil Duclos, Male, Malherbes, Parent, Real, Peniere, Portiez, Gallois, sammi deputowani; Desmoufseaux, dawniej sendyk Paryski; Benjamin Constant, Gault, Desmeuniers, bywszy konstytucjonista; Trouvé, bywszy współwydawca Monitora, potym poseł w Medyolanie &c; Guinquené, dawniej poseł w Turynie; Jarry starszy; Chauvelin, poseł w Anglii przed wybuchnieniem wojny; Jan Say, wydawca Dekad filozoficznych i sekretarz kommisyi rady 500; Jacquemont, Noel, dawniej poseł w Hollandyi; Leyonidee, Perre, Boissollin, dawniej szef w wydziale zagranicznych związków, a teraz profesor w szkole szrodkowej; Adet, medyk, minister w Genewie i Filadelfii; Fermont, Lareniquiere, Dubois de Vosges; Desrenaudes, dawniej X. teraz prawa ręka Talleyranda, Savoye Rollio.

Oto jest lista 31 obywateli, których 3 konsulowie członkami utrzymującego senatu obrali: Beaupuy, Bertholet, który z Buonapartem w Egipcie był, Creuze-Latouche, Dailly, Fargues, jeneral Hatry,

bywsi ministrowie Lambrechts, Laplace, Lecoulteux Cantelen, Lemer cier, Lenoir, Laroche, jeneral Lespenasse, Monge, Fleville Lepelley, Porcher, B-snier, szef archiwow zagranicznych związków, Rouseau, Tracy, Vimar, Volney, autor podróży do Egiptu, Cabanis, jeneral Keller-mann, Sieyes, Roger-Ducos, Garat, Cousin, Cornet, Dubois Dubay, Ducis autor tragiczny, Garrau Coulon, Resnier, Lacepede. Ci zaś dobrali sobie następujących 29 kolegow: Herwin, Cornudet, Vernier, Chasset, Levasseur, Aubert z Sekw: dep. Drouin, Casa Bianca, Lagrange, matematyk, Perée, Laville-Leroux, Clement de Ris, Vieux, 80 letni malarz, Depeyre, Abrial, Roederer, Regnier, Cretet (ostatni 3 nieprzyięli i weszli do rady stanu) Davoust, Bizez, Cholet, Sers, Verregaux, Banquier, Praslin, bywszy Xz, Darset, Villetard, Lazare, Lejan, Francois de Neufchateau i 83 letni Dauberton. — Członki ciała prawodawczego w liczbie 300 są także już mianowane, i przeszło 220 członkow z przeszłego ciała prawodawczego znajduje się między niemi.

D. 24 postanowiono następujące urządzenie rady stanu: (Członki tej rady oznaymiliśmy już w przeszłej gazecie naszymy.) Rada stanu składać się będzie z 30 do 40 członkow. Powszechne ie zgromadzenie nie może nastąpić tylko na zwołanie konsulow. Pierwszy konsul przyjdzie wnicy, a wiego nieprzytomności iden z drugich konsulow. Ministrowie mogą się na takowym zgromadzeniu rady znaydować, ale nie mają głosu. Prezydentowie 5 oddziałow rady, będą przez pierwszego konsula na rok mianowani.

Pięciu radców będą się szczególnie poświęcać częściami administracyi zatrudniać, kunsztami, umiętnościami, narodowi dobrami &c. Propozycja do ustawy lub rozporządzenia publicznej administracyi będzie czyniona przez jednego z ministrów, będzie potym do rady stanu posłana, przez nią na powszechnym zgromadzeniu roztrąszona, poczym wydadzą konsulowie wyrok, a propozycja do ustawy będzie do ciała prawodawczego odesłana. Każdy radca ma 25,000 fr. pensyi, prezydentowie więcej, a jenerałny sekretarz rady 15,000 fr. Ubiór radców będzie w zimie niebieska examina suknia, a w lecie jedwabna, z niebieskiem jedwabnym szyciem. — D. 25 odbyła rada stanu pierwsze swoje posiedzenie, na którym pierwszy konsul otoczony swemi obiema kolegami i ministrami prezydował. Prezydenci sekcyi podali plan urządzenia posiedzeń ciała prawodawczego i trybunału, który przez posłanica stanu do prawodawczych komisyy przesłany został, które odbywały potym owe powinności, po których ciała prawodawcze i trybunał nie były uformowane. Sekcja rady do wewnętrznych interesów odebrała zlecenie proponowania ustawy, służącej do przywrócenia spokojności w niespokojnych departamentach, a w razie potrzeby wyjęcia ich z pod konstytucyi. — Oby. Locrotz stał jenerałnym sekretarzem rady mianowany.

Pousielgne jenerałny podskarbi w Pałacu powróci z tamad za pozwoleniem rządu; na jego miejsce jest Lafalle, bywsty konstytucjonista mianowany. — Wice admirał Morard de Galles, Bougainville i tacyi władz zostawać będą. — Wydatki Jacquemont są na miejsce Roederer, dla konstytucyjnych władz wynoszą te-

Cretet i Abrial członkami senatu mianowanymi. — Bywsty margrabia de Girardin Emenoville został na miejsce Boulay, który przeniósł urząd radcy stanu, trybunału mianowany. Cresson, który w pretrial wyszedł z ciała prawodawczego, mianowany jest na miejscu D'fermont radcą stanu.

Jenerał Hedouville kazał d. 22 ogłosić przy swojej armii, iż umówił się z szefami insurgentów, że oni nie będą dotąd żadnych rekwizycy pieniędzy wybierać, poki nie będzie zadecydowane, czy znówu broń będzie uchwycona. — Z Angers donoszą pod d. 24, iż w wspomnianym wyżej dniu jenerał Hedouville zawarł pokoy z szefami szuanów.

Senat jest już czynnym w pałacu Luxemburg. Posiedzenia jego będą iak wiadomo tajemne. Steyes jest jego prezydentem, Lapepede sekretarzem, a Didot starszy drukarzem. Uważają tu senat za bardzo dobroczynne urządzenie, do którego wchodzi letni i zastępcy ludzkie stanu. Jenerał Serrurier, który się dawniej we Włoszech dystengwował i obłączeniem Mantui dowodził, otrzymał ostatnio miejsce w radzie stanu. — Daunou, który był radcą stanu mianowany, przeniósł urząd trybuna. — Buonaparte przeniósł się w tych dniach do zamku Tuilleries.

Jenerał Muret objął kommandę nad gwardyą konsulów. — Cóż bardzo tu w tych dniach działo się. — Buonaparte kazał w domu inwalidów urządzić sala dla ślepych wojskowych. — Słychać iż Barrer, Bilaud Varenne i skazani z Vendom powracają do swych gromad i pod dozorem konstytucyjnych władz zostawać będą. — Wydatki

raz w porównaniu z przeszłości o 6 mill. 710,824 fr. mniej. — Przyłączenie 4 Reńskich departamentów do Rpltey, ma już być postanowione. — Wojna będzie w tym roku daleko większym nateżeniem niż dawniej prowadzona. — Z Brest mają wkrótce wyjść 6 liniowych okrętów i kilka fregat opatrzone w żywność na 6 miesięcy na tajemną wyprawę. — Tutejsze pisma wzmiankują o porozumieniu się Xcia pokoju z ministrem Urquijo w Madrycie. — Mówią o postanowieniu 8 ministra, który będzie miał dozór nad skarbem, i przeznaczają na niego Ob. Dufresne. — Gwardya przeszłego ciała prawodawczego, która jest konsulem oddana, będzie do Wandy postana; senat, trybunał i ciało prawodawcze będą tylko miały honorowe stráže. Cztery pierwsze władze mają swych odźwiernych i postaćowców stanu. Każdy członek konstytucyjnej władzy musi sobie swoim kosztem sprawić urzędowe suknie. — Niektóre nasze armie przyjęły już nową konstytucyą, co także i w samym Paryżu już nastąpiło. Do Wandy idzie 15,000 woyska. — Buonaparte rozkazał jednemu z swoich sekretarzy wszystkie do siebie listy palić, które tylko pochwały i podchlebstwa zawierały w sobie. — Z Egiptu miały pomyślne wiadomości nadejść.

Z Genui d. 10. Grudnia.

Z wielką niecierpliwością oczekujemy konwoju mającego przybyć z Marsylii. Przez najsmutniejsze zdarzenie dopełniające naszych nieszczęść wiatr od kilku tygodni jest przeciwny. Niemamy żywności iak na dwa lub trzy dni. Po poddaniu się ważnej twierdzy Coni obawiać się potrzeba aby armia Francuzka na niniejszej linii utrzymać się mogła, jeżeli nie odbierze

posiłków, a naławszysko jeżeli zostanie w tym stopniu nędzy, który ją koniecznie do zupełnego nieporządku przywieść musi.

Z Konstantynopola d. 25. Listopada.

Od armii wielkiego Wezyra nie mamy innej wiadomości, prócz że na końcu października znajdował się w Iaffa; brakowało mu żywności i ammunicyi, nie był przeto w stanie przebycia pustyni. Dżezarbasza trwa w swoim uporze, trzyma przy sobie woyska i nie chce dać najmniejszej pomocy wielkiemu Wezyrowi, który ma się rozłożyć na zimowych leżach, czekając posiłków, których bezustannie żąda. — Lord Elgin nadzwyczajny ambasador Króla Jmc. W. Brytanii na dniu 18. miał u Wielkiego Sultana uroczystą audyencyą. — Codziennie tu oczekujemy kapitańa Baszy.

Z Wenecyi d. 21. Grudnia.

Wiadomości z Konklawe zawierają w sobie: że wielu kardynałów a pomiędzy innemi kardynał Albani, kardynał Bellisomi i kardynał Valenti otrzymali już ieden 18, drugi 19, trzeci 20 kresiek, lecz że potrzebnej liczby kresiek żaden jeszcze kardynał nie mógł pozyskać: tak dalece że Konklawe żądało przysposobienia sobie jeszcze na dni 7 żywności, Wnoszą że w czasie tych 7 dni Papież obranym będzie, ponieważ kardynał Ruffo kazał dla siebie przygotować pokoje w wspaniałym pałacu który niał.

Z Kolonii d. 20. Grudnia.

Rachują 25 tysięcy woyska w 13 pułbrygadach które tak z Belgii, iak i z Holandyi dążą do armii Renu. Woyska wyszłe z Belgii następnie przez bataliony posiłkowe przybyte z zewnątrz Rpltey są zastąpione.

D O D A T E K

D O N° 6

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 19. STYCZNIA 1860.

Z Londynu d. 16. Grudnia.

Wiadomość o Tip-po - Saib.

Tip-po - Saib jeden z najpotężniejszych Królów Indyjskich, mogąc być postrachem Anglików, przez złe urządzone przygotowania podał im tylko sposobność wydarć sobie swych krajów. Przy obronie własney stolicy zginął w roku 52 życia swego. Nie miał on w swoim geniuszu tego przemysłu i obrotów, z iakiemi dał się poznać jego oyciec sławny Hyder Aly. Pewny Anglik który przez kilka lat w jego usługach zostawał, wydał w Madraś w roku 1790 pismo, gdzie wystawia tego Xcia jako człowieka bez charakteru; iak był okrutny i nieubłagany w karaniu, niewdzięczny i skąpy w nagrodach; w czasie bitwy bardziey żołnierz niżli dowódca, niecierpiący żadney różney Religii; pogardzający sposobami podobania się swemu ludowi, źle płacący wojsku, korny przez dziwactwo i dla okazałości, chciwy pieniędzy, a nieznaący środków

zabezpieczenia sobie dochodów przez urządzenie dobrej administracyi: tym sposobem łączył wszystkie przywary. Ostatnim przedtraktatem pokoju z Lordem Cornwallis, Tip-po - Saib był przymuszony ustąpić blisko połowę swojego Państwa, które podług Reynala miało w sobie 97,650 mil Angielskich, to jest więcey od trzech królestw W. Brytanii. Przy śmierci jego oycia dochody Mizory wynosiły do 16 milionów funtów sterlingów: w ostatnich Tip-po - Saiba latach ledwo ie rachowano do 4 milionów. W roku 1790 miał armią z 214 tysięcy złożoną, w której 19 tysięcy kawalerii, a 10 tysięcy artylleryi; armia ta była nierownie lepiej urządzona niżeli innych Xzów Indyjskich: słowem zawoiowane królestwo Mizory jest dla Anglików nadzwyczajną zdobyczą, nie tylko co do bogactw iakie w nich znaydą, ale też i dla sił wojennych, za których pomocą będą mogli stać się panowaniem swym w Indyach utrzymać. Z 11 dzieci, które Tip-po - Saib zostawił, jeden tylko syn uszedł rąk An-

glikow i potrafił się schronić, lecz niewiadomo czyli ma jeszcze woyska i stronników w kraju, i zdaie się, iż ten tułający się Xiążę, nie może być nadto dla Anglii straszny.

(Franciszek Robson officer służący w woysku kompanii Indyjskiej i znajdujący się w większej części bitew, które Anglicy staczali z Tippu-Saibem, w dziele swoim opisującym życie i dzieła Hider-Alego oycy Tippu-Saiba, oddaje mu większą sprawiedliwość, wyrażając, iż Hider-Ali winien być wiele zwycięstw swemu synowi, który równie jak pierwszy był zawsze dla Anglikow straszny, mianowicie po odebraniu im mocney twierdzy Bednor i przez odniesione nad niemi rozmaite korzyści, które wreszcie chwalebnym dla siebie traktatem podpisanym w Mangalor, (inaczej Codial-Bunder) dnia 11 Marca 1784, a który podług własnych wyrazow tegoż traktatu trwać miał poki tylko stać będzie Xiężycy i Słońca.)

Z Petersburga d. 20. Grudnia.

Tyle tu tylko wiemy, że jenerałissim Suwarow znajduje się w Czechach, gdzie oczekuje rozkazow względem dalszego swego przeznaczenia od nieporównanego i wspaniałego Monarchy. Dla waleczney jego armii rekrutują z pospiechem na granicach, która procz tego ma być znacznie zmniejszona. — Za 4 dni wyjeżdża Xę dzie dziczny Meklenburg z swą małżonką do Szwecji.

Z Frankfortu d. 31. Grudnia.

Tu biega już przepis marszu dla Rosyjskich woysk, które znowu na wiosnę nad Ren przybędą. Słychać także, iż Xę Coburg będzie Rosyjską armią kommanderował. — Jenerał Mack przybył do Paryża. — Wie-

my teraz (mowi jedno tuteysze pismo) iż Rosyjski Monarcha na przełożenie Xcia Italickiego cofnął rozkaz powrotu Rosyjskiej armii. Wielki ten jenerał zakłamał swego wspaniałego Monarchę żeby nie odstępował od planu, który on szczęśliwie wykonać przyrzeka, byleby mu 40,000 woyska jeszcze w posittku pozostał.

Jenerał Moreau przybył do Francuskiej armii. Francuska armia we Włoszech odbierze 30,000 woyska w posittku. Jenerał Lecourbe obiecał tym czasem stanowiska Francuskiej armii w Szwajcaryi. — Armia Arcy Xięcia Karola odbiera ciągle znaczne posittko. — Wczoray weszły Francuskie husary do Königstein, lecz dziś opuścili znowu to miejsce. — Nim Francuzi zaczęli wysyłać z Szwajcar swe woyska do Włoch, wynosiła tam ich armia 72,000 ludzi, pod różnemi jenerałami.

Miedzy propozycjami, które Xiążę Württemberski stanom swego kraju przed rozwiązaniem ich uczynił, znajdowały się i te: Stany miały poniechać wszelkich związkow z obcemi mocarstwami bez zezwolenia ich Xcia; do woyskowości nie miały się mieszać; w czasie teraźniejszey wojny będzie co rok 4000 rekruta wybiebranego; składki wojenne mają być na zawsze od 350,000 do 500,000 ryń. powiększone, i jeszcze z funduszu pożyczki będzie do tego 100,000 ryń. użytych.

Wczoray mieliśmy tu 13 stopni mroz. (W Harleem był tego samego dnia 21 do 22 stopni.) Przeszła i tego roczna zima są bardzo mocne. Zastanowienia godna jest rzecz, iż jak w roku 1399 niesłychanie tęga była zima, że kanał między Anglią i Francją miał zamarznąć, tak następująca

zima w roku 1400 równie była tęga. W
twardey zimie roku 1740 nie był mroz w
wielu częściach Niemiec iak 18 do 19 sto-
pni. Naywiększy mroz był w tym wieku
w Śląsku 1765 dnia 25 lutego 22 a w roku
1776 dnia 29 stycznia 23 stopni. Lecz to
zimno, które jest zwyczajnym w Grönlan-
dyi, nie trwało tylko godzinę.

Z Strasburga d. 25. Grudnia.

Różne korpusy woyska Francuzkiego
które w naszych okolicach rozłożone były
dzisiaj zrana odebrały rozkaz ruszenia ie-
dne ku Neubrisach, drugie ku Landau.
Główna kwatery lewego skrzydła armii
Reuu do Haguenau przeniesioną została.

D O N I E S I E N I A.

Jan Kocimowski z wsi Pęcławicz w cyrkułe Sandomierskim leżący w roku 1794 do
woyska Polskiego zabrany pozostawił żonę z dziećmi, która żadney o nim nie ma wia-
domości, prócz powieści że w bitwie pod Maciejowicami miał zginąć. Uprasza też
pozostała żona na miłość bliźniego, aby jeżeliby kto miał iaką o nim wiadomość, ta-
kową do Dominiu Pęcławicz przestać raczyć.

Stosownie do rozporządzenia od C. Kr. Rządow krajowych Galicyi zachodniej
po d. 20tym października p. r. liczbą 17487 wszętego skurkowe Krakowskie i Kazimier-
skie jeszcze na rok ieden poczynając od 15go Lutego 1800 w dzierżawę wypuszczając
licytacya d. 23 Stycznia t. r. w Krakowskiej kancelaryi cyrkularney odprawiać się bę-
dzie. Mający zatem chęć zadzierżawienia o godzinie 9tej z rana tego dnia przed kom-
missyą licytacyyną stawić się i w zakład 10tą część ceny fiskalasy 19050 zł. r. n. wy-
noszący złożyć mają, co się niniejszym każdemu do wiadomości podać. W Krako-
wie dnia 7go Stycznia 1800.

Riedherm, Konsyltarz gub. i Star. Cyr.

Per Cæs. Reg. Forum Nobilium Lublinense medio præsentis Edicti universis no-
tum redditur; quod, cum primus licitationis terminus pro exarandatione bonorum Kol-
biel cum attineantiis, in Circulo Sielolezensi sitorum D. Caroli L. B. a Glawe hæredita-
riorum, & nunc Cridæ expositorum frustratus fuerit, novus terminus in diem 24 Febr.
ani 1800 hora 10 matutina præstituatur; Qua propter arendandi Cupidi invitantur, ut
dicta die & hora in Cæs. Reg. hocce Foro Nobilium compareant, liberum insis relin-
quendo, propriorem novitiam Conditionum exarandationis in gremiali Registratura ca-
pessere. Datum Lublini die 28 Decemb. 1799.

Ig. Pietruski.
Brzozowski.
Reinheim.

Ex Consilio Cæs. Regii Fori Nobil. Lublinensis
Galicie Occident
Gangel.

Z Rezolucyi C. K. Sądu szlacheckiego Krakowskiego będą rzecz ruchome po-
niegdys s. p. Eustachim i Annie z Knyliow Kittlach pozostałe, iako to: tabakierki, ze-
garki złote, kulczyki damskie dyamentowe i pierścionki, suknie męskie i damskie,
bielizny stołowe, faianse, szkło, instrumenta chirurgiczne, bilard, karety i inne po-
wozy tudzież sprzęty i ubiory należące do koni, przez publiczną licytację dnia 23 sty-
cznia roku bieżącego 1800 o godzinie 9 z rana tu w Krakowie na ulicy Gótebiey w

kamienicy pod Nrem. 253 na pierwszym piętze sprzedane. Ktoby sobie z takowych rzeczy co nabydź życzył, niechay się na wyznaczony czas stawić raczy.

Dominik Raczynski Komornik Ces. Krót. Olkuski.

Wioska kameralna Rogow w Cyrkule Krakowskim w Galicyi Zachodniej leżąca dnia 15 maja r. p. 1800. w Krakowie w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi zrana o 9 godzinie przez publiczną licytacją naywięcej podaiącemu przedana będzie.

Fiskalna czyli naypierwey wywołać się mająca cena wynosi 3892 zł. ryń. 5 kr. zatym każdy chęć kupienia mający gotowym bez domagania się prowizyi reygeldem czyli vadio po 389 zł. ryń. 12½ kr. opatrzeny bydź powinien.

Intrata.

156. Ciągłych dni pańszczyzny po 15 kr.	39	Z. R.	Kr
4. pieszych dni pańszczyzny powaby po 9 kr. (Powaby)	.	.	36
2 dnie szarwarku są do robienia drog wyznaczone.	.	.	.
173½ zwyczajnych pieszych dni pańszczyzny po 7½ kr.	21	.	41½
Czynszu gruntowego inwentarycznego	1	.	48
Od jednego kapłona, 30 sztuk iay i 9 łokci przedziwa	.	.	55
Rozbytek z propinacyi	100	.	.
Summa Intraty	164	.	2½

Wydatki.

Podatek dominikalny po 10 od sta	12	.	20
Koszty na rządy czyli regię od sta	15	.	15
Razem	26	.	44
Odtrąciwszy te wydatki od wyżej wyrażonych intrat zostaje czystego dochodu 137 zł. ryń. 16 2/8 kr., który po 5 od sta rachując czyni kapitał po 2745 zł. ryń. 25 k. do tego cena oszacowana lasow zawierającego 30 morgow 367½ □ sążni	1146	.	40
Summa całego kapitału	3892	.	5

Opisanie otaxowanie, i obszerniejsze wyprowadzenie dochodow teyże wioski każdy chęć kupienia mający w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi codziennie przejrzyć może, które też akta w dzień aukcyi zgromadzonym chęć kupienia mającym do weyrzenia podane będą.

W Krakowie dnia 1 Lipca 1799.

Józef de Melnitzki,

*C. K. Gubernialny Konsyliarz i
dobr. Rządowych Administrator.*

Dwie Panny z jednego wieku od 10 aż do 14 lat na wikcie i edukacyi osob. dwie we wszystkich kobiecych robotach i naukach Niemieckiego ięzyka za przyzwoitą cenę przyjemni bydź mogą, o czym tak wszystkich rodzicow iakoliteż z szlachet. kich opiekunow tym uwiadomia się dla tego na Grodzkiej ulicy pod Nr. 6 na pierwszym piętze dowiedzieć.